

Kjære Kramer

Tak for dit brev! - Jeg vil idag "gribe guldpudden
i haand" og skrive et par linjer. Først maa
jeg sige dig tusend tak for skjorterne - men du maa
være saa venlig at notere dem paa mit store
gjeldsregister; - jeg er nemlig næsten pengeløs igen.
Jeg glæder mig til at prøve skjorterne, naar varmen
nu kommer igen; foreløbig er her koldt og næsten
koldt og lidt velsignt regn ovenpaa tårken og
varmen. - Ja Engel skrives vistnok til din
frøe og takker for kommissionerne - vi plager
hende nok for meget; - ja dig med - Anjovisen
er nok sporløst væk; - vi har bidd med bilen hver
dag; - i Førde findes den ikke! - Fond har været der
nede selv. - Nu kan jeg fortælle dig, at
jeg har vundet den store sag, som jeg i 3 aar
har været plaget med; - og du kan tro, jeg er
sprækket af høvenhed - og sender spændige
breve til alle mine fiender i bygden, som har
været med i "krigen"; - nu har ~~sagen~~ været til
høieste instans for demmed færdig; - jeg vilde helst
fløj i anledningen; men fik ikke lov af Engel,
som "ikke havde hørt, at jeg var saa varuagtig".
Fond og "formynderen" var ogsaa straalende paa mine

vegne, og jeg har faaet flere gratulationer i anledning.
Men saken har muligens sit efterspil, — man er jo
raseende fordi man har tapt, og jeg skal "taas" for
de krønkende iktaliser og beskyldninger under
striden; — men jeg er nu ikke for ingenting af en
gammel krankevorren jæristslegt, — saa jeg tænker
de skal trække det kørste straa til sidst ogsaa, —
jeg har vundet to gange alt. —
Ja saa var det vor store fællesspekulation, — ja
desværre den staaer ikke saa godt, som jeg gjerne
ønskede, — du er kommet et nyt moment ind i
saken: Byggesfolkene optræder pludselig som kjøpe-
re og har båret paa grundeieendommen, — rigtig nok staaer
vi endnu høiere, — men der er en rig broder i Ameri-
ka, — han og hans søster, som vistnok ikke taaler bli-
maet i Amerika, skal komme hit i aar en tur,
— reisen er derfor opsat ^{for de herhjemme} — de tænker da kanske paa
at reise alligevel, men den Amerikasøstren skal
kanske blive igjen og kjøbe eiendommen, — og saa
kæber de paa en mulig gjensamforståelse af husemands-
loven til næste aar, saa de kunde paa ~~købe~~ ^{købe} eiendom-
men efter takst; — og da blir den neppe saa værd-
dyr, da men altid ved slike taster vil hjælpe den,
som vistnok allra har siddet paa eiendommen i 3 maanedes
aldre". Desuden har nok Amerika-broren dollar

II

nok, — og dallaren har jo en høj kurs, saa det lønner
sig meget at sætte den om i norsk jord og eiendom.

Dette er altså ting, som jeg er kommen efter ved samtale
med folk, som har talt — & med bygsselfolkene; —
„formynderen“ har haft det saa travelt med bygning,
barnedøbt, og sin store tingdrømme geard, at jeg har
ikke kunnet plage ham med reloguering; —
men der er ting, som tyder paa, at dette desværre
er korrekt — thi bygsselfolkene er begyndt at
„bryde op jord“ — noget som de vistnok ikke har
gjort paa 20-30 aar, — saa noget maa
være „i gjære“ — Grundeieren er lige saa usik-
ker som jeg, — han ved kun, at bygsselfolkene
har begyndt at forhandle med ham om at faa
købe eiendommen, — men han troede, at det
var, for ^{at} ^{at} kunne sælge ejen og saaledes
faa sine løn og rettigheder godt betalt, — og
kan det jo forstås, at de begynder at bryde jord
og vil forbedre eiendommen, — noget som ellers
var uforstaaeligt — at de kunde have nogen interesse
af. Forløbige er der jo ingen fare for at eien-
dommen skal gaa af ^{ud af} ^{af} hænderne; det er
næsten en fordel at bygsselfolkene selv spekulerer;
— thi saa er man da sikker paa, at de ikke ødelægger

noget: - Tror og lign. forund de reiser, og de har kanskje
ogsaa et øie med "Pakturen", saa han ikke heller
gjør noget lignende, - hans gutter var begyndt at
fækket barken af en del træer paa øen - (de har lovet
at gøre, hvad de vil med træer paa eiendommen i
men paa øen har de intet at gøre, jeg varslende
grundeierne derom, og jeg tænker han holder dem
i øre. - Pakturen har jeg faaet istand en
anmeldelse paa for dyrplageri, - og jeg skal selv
optræde som vidne, - det gjælder at "holde
ham i aande." Man er begyndt at se paa mig
med reddet lumske grise øine, - han almer nok,
at han har en dødsfiende i mig. —

Vår "pro forma" skrivelse kan jeg nok ikke
bruge uden i yderste nøds tilfælde, thi skulde jeg
vise grundeieren et skift papir, vilde han nok straks
sætte prisen op i de 8-10000, som du skriver, - det
faar vi vent med til "Amerikabørn" kommer, og
saa faar vi se, om han gaar op i mod resten. —
Vi har jo først ret til og med 8500, - vi maa
jo rigtig nok regne med en ca. 500 mere end andre,
da vi skal faa øen med, - hvad ikke andre faar.

Grundeierens mabo, som ogsaa er mabo af "vår" eiendom,
er nok ogsaa opkøbt, - det vilde jo være meget
bekræftet for ham at faa vidnet sin eiendom
fra et lidt til et stort brug, - og han har

III

penge nok da han har „johket“ i det store med
smør nu under rationeringen, ligesom han gjorde
store indkjøb af skind og uld lige før „opgangen“.

Men han har alligevel været upersigtig, i det han
stadig har konferencer med bygselsfolkene (af
hvem han muligens tænker at få købe lussene
for således at kunne få eiendommen billigere
efterpå); — dette er bare en „spinning“ af mig,
men jeg har „stikket“ grundlæggelsen dermed, og han
blikkede foruroligt af næsten bare ved tanken;
saa at den mabo, han jeg gjort omrent umulig,
som kombineret; — rigtignok har han nogle
søde døtre, som grundlæggelsen brødre siges at
spekulere i, og en alliance der kunde være
farlig for os — ~~og~~ sligt gaar nu ikke i laas saa
fort. Jeg tror nu heller ikke at Amerita-
broren tænker paa at købe til sig selv, da han
har stor formue i Amerika, men det er muligt,
han vil kjøbe til sin søster (min „gamle-kjæreste“).
De andre søstre i Amerika skal ogsaa være meget
rik — (har to farme); — saa bygselsfolkene mangler
ikke penge, — men det er ogsaa folk, som „ser“ paa
skillingerne; — og hører det, faar jeg rift grund-
læggelsen om Orens med det „simulerede brev“; — vi

behøver jo derfor ikke at betragte det som, et bry,
og jeg kan jo bare sige, at saa langt som Kramer
tør jeg ikke gaa. Udgaaende grundeierens bror, **Saa**
har jeg intet gjort i den anledning, — det er som før
naar du eneste, jeg kører mig for at gaa i veien
for, — og en alliance med ham kunde sikre os
mod at blive „istrøttede“. — Grundeieren tør
nemlig ikke gaa med paa at erstatte os eventuelt
tab i tilfælde af „trøtte“, — da han ikke kan garan-
tere for, hvad hans brødre kan finde paa, — desuden
er hans egen far ogsaa optraadt som spekulant,
men grundeieren vil ikke for nogen pris lade
sine far seendommen, — (de er ndræst fiender) —
men han kunde jo finde paa at „trøtte“ gamlinger.

Og skulde da en af de andre sønner gaa i kom-
pagni-
skab med faderen, kunde det blive en kjedelig sak
for os at blive „istrøttede“ og kanske tabe penge.
Det blev nu kanske ikke saa meget, da Taksler (adels-
takster) i den senere tid er bleven nok saa høi. —

Men jeg tvivler paa om min ven (og bror af grundeieren)
vil gaa med paa ~~at~~ ^{at} ~~hans~~ ^{for} en lap saa „hverken
naade til landveien eller til vandet“ — men jeg
skal foreslaa det, — han kommer muligens hid til
brodrens barndoms-gilde. — Grundeieren har nemlig
faaet tvillingar, — og da faar jeg føle mig frem —
eller for grundeieren til at gjøre det, — det er jo best

D. BERGEN
Ms. 1808 68

VIII

at al vor ferd i denne Sak kan holdes hemmelig
sa længe som muligt. —————

Engel er nu bedre, men ikke sterk, — Tak for
din og færes hengselsfuldhed, men det havde været at
betyde, at du frie var paa Engels fang, — det var dæmt
af mig at nævne bilturen i forbindelse med Engels —
— ja hvad skal jeg kalde det: — „medkomst“? Jeg tænkte
de ikke engang paa, at Engel holdt Aagot paa
fangst, — og det kan dere begge være tryk for at det
ikke var årsaken, men Engel troede, at det
kunde ^{komme at} ~~var~~, at hun sagde ved i Færd for Kirsten
og sløttede sagen mod manden som kvindfolk har
for vane at gjøre. Engledest bilturen op igjennem som
gik i en ulovlig sterk fart — bare en time, — og
særlig kan vel årsaken søkes i, at Engel var den
tunge og ubehagelige vaskemaskinbalje fuld med
vand et par gange nogle dage før begivenheden.
Tak for dit gode raad om „bordiner“ — det er nok
paa kanten, — men saadanne „bordiner“ er ikke at
opdrive her, — kan du besøge mig detslags, — jeg
tænker en Graarud i Bergen i gamle dage, — men nu
ved jeg hverken adr. eller navne (siden branden i Bergen)
Ja nu er jeg for fræk i at plage dig, synes du nok,
derfor skal du bare give mig adr. til en mand, som
handler med sligt, — saa skal jeg besøge ham selv.
Ja saa minder du, at en Nordahl vil have kom.

Stam billedet (det store), - men vi fik ijs samtidig
her fra Meyer, som ogsaa kræver det, - han har
aldrig faaet noget løfte paa det, men har nu flere
gange skrevet om at paa "Sandalhornet", som
han kalder det, - ijs synes imidlertid, at det er
saa upendigt, at ijs ikke kan sælge det til nogen,
og ijs vilde helst se paa det igjen en høstidag eller
2, og naar ijs det da bedre end nu, skal Urdahl paa
det - ijs har ingen forpligtelse mod Meyer - lig-
tignok har han netop solgt et af mine billeder
til Joh. Knor. Mørnsted med 200 kr. i avance og
vil sende mig disse 200, (naar han paa billeden antagelig)
Han vil ha baade "Rabarkrabilledet", som han engang
fik løfte paa, men senere ikke tok (som du husker,
kjøbte han det af mig den høsten, da var her, men
havde ondt i ryggen og vilde da ha det til en
af sine venner, hvorfor ijs ikke sendte det), ijs har
jo ogsaa maalt meget paa det siden dengang.
Saa vil han ha "Interiøret" - og det skal han paa
betale godt for. - ijs har tænkt paa 3000,- synes du
ijs er fræk? ijs er ikke firkant om dagene og har
haabt et par antals igjen - fulgte Kaland til Vasevær
og roede for meget - kanse. Kaland var meget "fin"
dumme-gang - fortalte meget interessant om Krandt og hans
intriger med mig - men han forstod nok, at ijs var kjølig mod
ham.. Han var meget begejstret for min "retning venstre" og
troede ijs var paa vej til en ny "glansperiode". Ja saa men du
og din - han vil! - des Bedste billeder din kære Astrup

P. J. Fjörstén tænker ijs at vente med til bedre tid i Kan man paa lave skøp anerkendelse?